

BIOLOGISCHE MELKVEEHOUDERIJ OP HBO-NIVEAU

Met de slogan 'Nieuwerwets boeren in de biologische sector' trekt Van Hall Larenstein studenten naar de opleiding Ad Biologische Melkveehouderij. Hiermee wordt voorzien in een duidelijke vraag vanuit deze sector naar kennis op hbo-niveau. Twee docenten en een student vertellen wat de opleiding inhoudt.

TEKST TRYNKE HAVINGA | FOTO'S VAN HALL LARENSTEIN

In 2017 startte Van Hall Larenstein in Leeuwarden de nieuwe opleiding associate degree Biologische Melkveehouderij. Aanleiding was de groeiende consumentenvraag naar biologisch voedsel en de roep vanuit het werkveld om kennis op hbo-niveau van de biologische melkveehouderij, vertelt Gelein Biewenga, docent en teamleider Dier- en Veehouderij. "De nieuwe opleiding past uiteraard bij ons gedachtengoed. Als meest duurzame school van Nederland richten we ons op een wereld die we door kunnen geven aan volgende generaties. De biologische melkveehouderij hoort daar gewoon bij. Dat we invulling geven aan de behoefte naar een hoger kennisniveau weten we uit de terugkoppeling van ons werkveldteam. Dat bestaat uit biologische boeren, adviseurs en beleidsmedewerkers. Zij zijn ons klankbord en zorgen voor een scherpe blik."

Ali-Jetske Hoogland is docent Dier- en Veehouderij en Biologische landbouw, alsmede coördinator Biologische Melkveehouderij. Regelmatig gaat ze met haar studenten op pad naar uiteenlopende biologische melkveebedrijven. Die boeren zijn blij dat er hbo-kennis beschikbaar komt voor studenten die voor biologisch kiezen. "We worden altijd hartelijk welkom geheten en men vindt het goed om te horen dat we hiermee bezig zijn. Ik ervaar het als support voor de opleiding." De studenten zijn erg gemotiveerd, merkt Hoogland. "Ze zijn nieuwsgierig en wisselen onderling veel ervaringen uit. Nemen de zaken niet voor lief en denken zelf goed na over de bedrijfskeuzes die zij zouden maken. Dat is

ALI-JETSKÉ HOOGLAND

"We vertellen niet hoe het moet, maar hoe het kan."

Gelein Biewenga
docent dier- en veehouderij en
teamleider dier- en veehoude

Ali- Jetske Hoogland
docent dier- en veehouderij
en biologische landbouw,
coördinator ad Biologische
Melkveehouderij

goed. Wij vertellen niet hoe het moet, maar hoe het kan. Eigen ontplooiing is heel belangrijk."

Het voorkomen van tunnelvisie is een van de doelstellingen van de opleiding. De tweejarige associate degree (Ad) biedt dan ook twee richtingen: een biologische en een gangbare. Beide opleidingen geven antwoord op de groeiende consumentenvraag naar verantwoord voedsel, dierenwelzijn en duurzame landbouw. Biewenga: "Ik vind het belangrijk dat studenten kiezen voor de richting die bij hen past en waar ze toekomst in zien. Hetzij biologisch, hetzij gangbaar. Als ze kiezen voor de biologische sector staat er een team docenten klaar die deze markt een warm hart toedraagt."

Dat bevestigt tweedejaars student Feitze van der Hoek uit Jirnsum. Hij bestempelt de docenten als bevlogen en betrokken. Van der Hoek groeide op als boerenzoon op een biologisch bedrijf. Hij studeerde rechten en kreeg pas op latere leeftijd serieuze interesse in een bedrijfsovername. De opleiding was voor hem een gouden greep: in twee jaar een erkend hbo-diploma kunnen halen! Vorig jaar liep hij zijn halfjaarstage op een biologisch bedrijf in Australië. De praktijk en theorie brengen veel verdieping en helpen hem in twee jaar tijd uit te groeien tot volwaardig biologisch melkveehouder. "Ja, ik denk wel dat het me gaat lukken. Nog een paar maanden op scherp en dan heb ik het diploma op zak."

Feitze van der Hoek

2e jaars student Ad Biologische Melkveehouderij op zijn stageadres in Australië

FEITZE VAN DER HOEK

“Dit is geen nepcasus maar een heuse samenwerking.”

Naar school gaan is zeker geen straf voor Van der Hoek. De opdrachten zijn dusdanig concreet en ook direct vanuit de praktijk dat het een schat aan kennis en ervaring oplevert. “Zo werken we nu aan een omschakelplan van een bedrijf hier uit de buurt. Dit is geen nepcasus maar een heuse samenwerking. We zitten aan tafel bij een gangbare veehouder die biologisch wil worden. We kijken naar de financiële haalbaarheid van de omschakeling en de mogelijke opbrengsten. We spreken over bodembeheer en daaruit voortvloeiende acties. Over dierenwelzijn, voeding, eigenlijk alles wat afgelopen twee jaar de revue passeerde komt in deze opdracht aan bod. Hiel nijskjirrich, zoals ze in Friesland zeggen.”

Gevraagd naar zijn persoonlijke motivatie om biologisch boer te worden antwoordt Van der Hoek dat dit duidelijk een keus vanuit het hart is. Waarbij de biologische doelstellingen goed aansluiten bij zijn persoonlijke doelen met het boeren. Docent Hoogland wil net als haar student niemand de keuze voor biologische veehouderij opdringen. Beiden zien dat

reguliere landbouw verschuift naar een meer biologische bedrijfsvoering waar vergelijkbare thema's op de lijst van bedrijfsdoelstellingen staan. Van der Hoek: “Mij spreekt het met name aan dat koeien buiten lopen, dat de graslanden vol voedzame, bloeiende kruiden staan en dat het tegelijk lukt om meer melk uit eigen ruwvoer te halen zonder extra aanvoer van krachtvoer. Dus niet alleen romantiek, ook financiële haalbaarheid.”

De afgelopen twee jaar is veel in gang gezet. De eerste hobbels zijn genomen. Over enkele maanden zal de eerste lichte professionals hun kennis en kunde in praktijk gaan brengen: boeren of wellicht zelf iets starten. Het fundament van de opleiding staat, dat wordt door student en docenten onderschreven. Maar dat deze bijzondere tweejarige opleiding in Leeuwarden bestaat mag wel meer landelijke bekendheid krijgen. Het studentenaantal mag nog best groeien. Met wat meer tamtam, zoals Hoogland het noemt, moet dat lukken. Zeker omdat de opleiding aansluit op een (maatschappelijk wenselijke) groeimarkt. ■

Een associate degree (ad) is een tweejarige opleiding op hbo-niveau met een erkend diploma. De Ad-opleiding Biologische Melkveehouderij aan Van Hall Larenstein valt onder Dier- en Veehouderij op de vestiging Leeuwarden. Na de opleiding kun je een biologisch melkveebedrijf runnen of adviseur worden bij aanverwante organisaties. De opleiding heeft extra aandacht voor bodem en gewas en benutting van mest, binnen de thematiek kringloopboeren. Speerpunten zijn: leren van en werken met

de natuur; ondernemen zonder milieubelasting en andere kunstgrepen; werken zonder chemie, antibiotica en kunstmest; in symbiose met dier, mens en natuur werken aan optimale balans; focus op kwaliteit en meerwaarde producten en ketens; eigen ontwikkeling en ondernemerschap en dit volgens de IFOAM principes. Meer informatie over de studie en het programma kan je vinden op: www.hvhl.nl/studeren/opleidingen/associate+degree/Melkveehouderij+Ad

Studenten op bedrijfsbezoek. Oriënterend en onderzoekend: Welke kant ga ik op?

De boom staat symbool voor Van Hall Larenstein; - Stevige stam, goed geworteld, met duurzame focus. - Takken staan voor de diversiteit aan opleidingen.